

K dovolání žalovaného, v němž týž teprvé uplatnil námitku, že jde vlastně o žalobu určovací, nepřipustnou, rozhodl nejvyšší soud, vyhověv dovolání, že žaloba se zamítá a v důvodech svých uvedl:

Žalobce se domáhá toho, by žalované bylo oduznáno právo rozšiřovati služebnost jízdy přes žalobcův pozemek na odvážení písku z písečníku zřízeného na panujícím statku žalované. Jedině vhodnou a právně přípustnou žalobou pro nárok ten byla však toliko zápůrčí žaloba, čelící k tomu, by se žalovaná budoucně svých bezprávných zásahů do žalobcova vlastnictví, totiž užívání cesty k odvážení písku ze svého písečníku, zdržela. Podle všeobecné praxe mohl by s touto žalobou býti spojen i nárok na určení, že žalované právo, které si osobuje, nepřísluší. Žalobce podal však žalobu jen na toto určení. Naproti tomu se v žalobním návrhu nedomáhal toho, co jest vlastním předmětem žaloby zápůrčí, totiž, aby žalovaná byla odsouzena zdržeti se pro příště těchto neoprávněných zásahů do jeho vlastnictví. Podle § 228 c. ř. s. jest žaloba o zjištění vyloučena zásadně všude tam, kde lze ihned žalovati o plnění, pod nímž dlužno rozuměti též opomenutí, k němuž ta která strana druhé podle zákona povinna jest, neboť nemůže míti právního zájmu na brzkém soudním zjištění určitého práva, nebo právního poměru ten, kdo si toto právo nebo nároky z právního poměru může ihned pořadem práva vymáhati. Projednávaná žaloba, jsouc podle svého konečného návrhu žalobou toliko o zjištění, jest podle § 228 c. ř. s. zřejmě nepřipustna a měla proto býti zamítnuta.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 11. května 1926 č. j. R v I 1856/25. Šindler.

Československý erár není passivně legitimován ve sporech košicko-bohumínské dráhy.

V. P. v Dolním Kubíně podala na československý erár žalobu o náhradu škody 159.000 Kč z toho důvodu, že na základě smlouvy uzavřené 29. března 1922 se ředitelstvím stát. drah v Košicích jako zástup. košicko-bohumínské dráhy převzala vykácení lesa 86 kat. jut., ležícího mezi stanicemi Hamry a Margecany, vyhořelého následkem vypadlých jisker z lokomotivy. Dnem 7. dubna 1922 chtěla započít s prací, ale žalovaná

strana žádala práci jiné podnikatelské firmě, následkem toho utrpěla škodu v obnosu 159.000 Kč, a na zaplacení obnosu toho žaluje.

Žalovaná strana žádala zamítnutí žaloby, namítala jednak nedostatek passivní legitimace, jednak, že žalující měla s prací počítí dnem 3. dubna 1922 a do té doby složit též vadium. Poněvadž tak neučinila, je v prodlení a nemá nárok na náhradu škody.

S e d r i e v K o š i c í c h žalobu zamítla. D ů v o d y: Žalující byl stanoven přesný termín na vykácení lesa. Poněvadž do té doby s prací nepočala a nesložila též zálohu, je omeškaná a nemá nároku na náhradu škody. Okolnost, že snad některý úředník žalované dráhy slíbil žalobkyni prodloužení termínu, nemůže žalovanou zavázat, poněvadž není dokázáno, že by žalovaná s tím souhlasila.

S o u d n í t a b u l e v K o š i c í c h jako o d v o l a c í s o u d vynesla mezitímní rozsudek, vyslovila povinnost žalované strany k náhradě škody, jejíž výši po pravoplatnosti stanoví sedrie. D ů v o d y: Strany uzavřely t. zv. smlouvu podnikatelskou. Jak z povahy věci vysvítá, jedná se o práci většího rozsahu, která vyžaduje i velkých příprav. Smluvená lhůta 3. dubna 1922 nebyla tak přesná (f i x n í), aby žalovaná strana mohla smlouvu zrušiti, nýbrž žalovaná měla povinnost žalobkyni poskytnouti přiměřenou lhůtu.

Žalobkyně dodatečně složila též vadium, které úředník žalované strany 7. dubna 1922 přijal. Z toho vyplývá, že žalobkyně byla dobromyslná a též že nedopustila se žádného opomenutí. Poněvadž strana žalovaná beze všeho smlouvu zrušila, jest povinna dáti náhradu škody.

Obě nižší instance uznaly passivní legitimaci žalovaného eráru.

N e j v y š š í s o u d dovolací žádosti vyhověl, rozsudek odvolacího soudu změnil a žalobu zamítl.

D ů v o d y: Žalobkyně byla si vědoma, že uzavírá smlouvu s košicko-bohumínskou drahou, která je soukromou drahou a není totožnou s čsl. státními drahami. Podle § 1 vlád. nař. z 6. října 1919 č. 539 Sb. z. a n. košicko-bohumínská dráha převzata byla jen do správy ministerstva železnic, které pověřilo vedením této správy ředitelství státních drah v Košicích. Jež podle § 2 cit. nař. vede tuto správu na účet vlastníka, odděleně od správy státních drah. Tím je řečeno, že podmět práv a závazků onoho podniku zůstane nezměněným a jen tento

podmět je podle zásad o správě cizího majetku z úkonů správce oprávněn a zavázán a může o práva a závazky vyplývající z těchto úkonů žalovat a býti žalován. Toto stanovisko má též oporu v § 2. zákona ze dne 22. prosince 1920 č. 690 Sb. z. a n. o převzetí soukromých železnic do správy státu. Opodstatněnou je výtka dovolatele, že odvolací soud porušil právo uznáv, že jsou českosloven. stát. dráhy ke sporu legitimovány.

Rozhod nejvyš. soudu ze dne 3. května 1926
čj. Rv III. 1363/25-3. Dr. Lad. Rejha, tab. soudee.

V řízení o žalobě na vydání klíčů od zdviže neplatí kratší lhůty §u 575 odst. 1 c. ř. s.

Do rozsudku soudu první stolice, jímž byla žalovaná strana uznána povinnou, aby straně žalující za účelem používání zdviže, nacházející se v domě čp. 2014 P.-II., 4 příslušné klíče odevzdala, odvolala se žalovaná 14. den.

Odvolací soud odmítl odvolání jako opožděné v úvaze, že se jedná o odevzdání zdviže jako předmětu nájemního k používání žalující straně a platí tu v příčině lhůty k podání odvolání předpis §u 575 c. ř. s. (repert. nál. č. 196).

Nejvyšší soud naproti tomu přijal odvolání k soudu z těchto důvodů:

Jest pravda, že v řízení o žalobě na odevzdání najatých místností platí kratší lhůty § 575 odst. 1 c. ř. s. (sb. n. s. 2730), ale o takový případ nejde, jelikož žalobce nedomáhá se odevzdání najatého bytu, do kterého podle vlastního udání již v roce 1916 se nastěhoval, nýbrž vydání 4 klíčů od zdviže, o níž žalobce ani netvrdil, že je zřízena pouze pro jeho byt. Neplatí tudíž pro tento případ kratší lhůty §u 575 art. 1 c. ř. s.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 24. března 1926 R I 211/26. Dr. Grešl.

Předpis §u 396 ex. ř. nelze vztahovati na exekuční vynucení zatímního opatření podle §u 382 č. 8 ex. ř.

Z důvodů nejvyššího soudu:

Dovolatel je na omylu, když míní, že odpůrkyně nemůže výživné, jež jí bylo zatímním opatřením podle §u 382 č. 8 ex. ř. povoleno, vymáhati, protože nežádala o povolení exekuce k je-